

APSTIPRINU:

Lauksaimniecības fakultātes
dekāne D. Siliņa
Jelgavā, 2022. gada 30. martā

**LLU Lauksaimniecības fakultātes
MPS "Pēterlauki" Zirgkopības mācību centra „MUŠĶI”
DROŠĪBAS TEHNIKAS NOTEIKUMI**
(Spēkā no 2022. gada 1. aprīļa)

Vispārīgi noteikumi

1. Esot starp zirgiem, jābūt klusam, mierīgam un koncentrētam, bez straujām kustībām.
2. Pirms jāšanas vai nodarbības laikā stingri **aizliegts lietot alkoholu** vai citas **apreibinošas vielas**. Atrodoties starp zirgiem, stingri **aizliegts smēķēt**.
3. Pirms ieiet pie zirga boksā, tas vienmēr jāuzrunā, liekot tam paskatīties uz cilvēku.
4. Pie zirga jāpieiet un ar to jādarbojas no priekšpuses vai sāna, nekad tieši no aizmugures.
5. Gan pirms, gan pēc treniņa **jānovērtē zirga** vispārējais **stāvoklis**, īpašu vērību pievēršot kāju stiegrām, nagiem, zirga sāniem un skaustam. Ja rodas aizdomas par jebkādu savainojumu, nekavējoties jāziņo trenerim.
6. Piesienot zirgu, jāizmanto mezgli, kurus var ātri atraisīt. Stingri aizliegts zirgu piesiet aiz pavadām.
7. Vedot zirgu, jāatrodas tam blakus, nevis priekšā vai aizmugurē. Īpaši jāuzmanās, vedot zirgu cauri šaurām vietām. Vedot zirgu ar iemauktiem, pavada ir jānoņem no zirga kakla.
8. Stingri aizliegts tīt vai siet pavadas, vedamo striķi vai kordu ap rokām vai citām ķermeņa daļām.
9. Nokāpjot no zirga, nekavējoties jāuzvelk un jānostiprina kāpšļi.
10. Uzkāpt, nokāpt vai jāt ar zirgu stallī ir stingri aizliegts.
11. Nodarbojoties ar zirgu boksā, boksa durvīm jābūt aizvērtām.

Drošība zirga mugurā

12. Nepilngadīgas personas uz zirga drīkst atrasties tikai trenera klātbūtnē.
13. Zirga mugurā jāizturas nopietni, nezaudējot uzmanību, vienmēr esot gatavam uz negaidītu zirga reakciju.
14. Jājot nav vēlams lietot mūzikas atskaņošanas ierīces ar austiņām, kā arī runāt pa mobilo telefonu – tas novērš uzmanību no apkārt notiekošā.
15. Nav ieteicams uzvilkt vai novilkt vējjakas, džemperus, jakas un citu apģērbu, atrodoties zirga mugurā. Lai sakārtotu apģērbu, jānokāpj no zirga.
16. Nodarbojoties ar zirgu un/vai jājot, gariem matiņiem ir jābūt savākti.
17. Uz zirga aizliegts košļāt košļājamo gumiju.
18. Jājot uz laukuma, manēžā vai apvidū stingri jāievēro distance starp zirgiem (vismaz 6m).
19. Atrodoties vairākiem zirgiem manēžā (arī uz laukuma) jāievēro sekojoši noteikumi:
  - pretī nākoši zirgi ceļu viens otram dod pa labo pusi jeb gar kreiso roku;
  - gar manēžas malām jādod ceļš jātniekiem, kas kustās ātrākās gaitās (rikši, lēkši), soļot drīkst pa iekšmalu.
20. Jājot apvidū, stingri jāizvērtē ceļu un taku stāvoklis, attiecīgi izvēloties zirga gaitu. Pa akmeņainu, sakņainu, nelīdzenu, stāvu, pārāk cietu, dziļu vai slidenu pamatu atļauts pārvietoties TIKAI soļu gaitā.

21. Sākot no grupas vadītāja, apvidū katram otrajam jātniekam jābrīdina aizmugurē esošie par dažādām briesmām: saplēstiem stikliem, zemu esošiem zariem, sliktu pamatu, automašīnām u.tml.
22. Izjādot apvidū, ieteicams ņemt līdzī mobilo telefonu (vismaz vienu uz grupu).
23. Stigri aizliegts bez trenera atļaujas ar zirgu pārvarēt jebkuru šķērsli uz laukuma vai apvidū.

Drošība ekstremālās situācijās

24. Ja zirgs sabīstas, ir jāpaliek mierīgam, klusu jārunā ar to, ļaujot nomierināties.
25. Aizliegts pakļaut sevi briesmām, ja nepieciešams, jāmeklē palīdzība, nevis jācenšas atrisināt problēmu vienatnē.
26. Ja zirgs ir sācis kustēties nevēlami ātrā gaitā, tas jāpagriež aplī, kas pakāpeniski jāsamazina, līdz zirgs apstājas.
27. Ja zirgs ceļas pakaļkājās, tad augums un pavadas jāpadod uz priekšu, pretējā gadījumā zirgs var zaudēt līdzsvaru un krist.
28. Ja jātnieks nokrīt no zirga, ir jācenšas velties virzienā prom no zirga kājām.

Drošs apģērbs

29. Nodarbojoties ar zirgiem, ļoti ieteicams izmantot jāšanas aizsargķiveri. Atrodoties zirga mugurā, tās lietošana ir obligāta.
30. Jāšanai izmantotajiem apaviem ir jābūt ar gludu zoli, nelielu, bet izteiktu papēdi, bez sprādzēm, āķiem, izteiktām mēlītēm un līdzīgām detaļām, kas varētu iekerties kāpšļos. Tiem jābūt vismaz tik augstiem, lai ietvertu potīti.
31. Jāšanas apģērbam jābūt pieguļošam, taču ērtam, lai netraucētu jātnieka kustībām. Ir ieteicami arī cimdi, kas nodrošina labāku kontaktu ar pavadām.
32. Nodarbojoties ar zirgiem, ieteicams rotaslietas noņemt.

Drošs inventārs

33. Pirms zirga seglošanas vienmēr jāpārbauda, vai inventārs ir drošs un labā stāvoklī. Īpaša uzmanība jāpievērš kāpšļu un vēderjostas siksnu šuvēm, kāpšļu siksnu piestiprinājuma vietām. Par jebkuru bojājumu jāinformē treneris.
34. Pēc zirga seglošanas vēderjosta jāpārbauda trīs reizes: tūlīt pēc apseglošanas, tieši pirms uzkāpšanas zirgā un pēc īsas distances nojāšanas.
35. Pēc treniņa jāpārlicinās, ka inventārs ir tīrs un vēlreiz jāpārbauda tā stāvoklis. Par jebkuru bojājumu jāinformē treneris.
36. Pirms aiziešanas no staļļa, aiz sevis ir jāsakopj.